

Dosarul nr. 2ra-929/20

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul Central (jud. V. Carapirea)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud.Șt. Starciuc, L. Caraianu, D. Fujenjo)

ÎNCHEIERE

01 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ștefan Lotcă,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ștefan Lotcă
împotriva Lilieii Guțu, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția
Familiei Cimișlia cu privire la determinarea domiciliului copiilor minori,
împotriva deciziei din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a t ă:

La 26 iulie 2018, Ștefan Lotcă, reprezentat de avocatul Vladislav Berezovschi,
a depus cerere de chemare în judecată împotriva Lilieii Guțu, intervenient accesoriu
Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Cimișlia solicitând stabilirea
domiciliului copiilor minori XXXXX, cu tatăl, Ștefan Lotcă.

În motivarea acțiunii s-a invocat că Ștefan Lotcă s-a aflat în concubinaj cu Lilia
Guțu și au trei copii comuni: XXXXX.

Totodată, a menționat că, după nașterea ultimului copil, Lilia Guțu dispărea din
casă un interval de 4-5 ore, lăsând copiii fără supraveghere și astfel îi supunea unui
risc sporit luând în considerare că copiii sunt de vârstă fragedă. Pe perioada
conviețuirii, Lilia Guțu de mai multe ori a abandonat copiii pe perioade îndelungate,
dispărând în direcții necunoscute. Drept urmare, aceste fapte au ajuns în vizorul
asistentului social și al administrației publice locale, care în actele de examinare a
condițiilor de trai au recomandat determinarea domiciliului copiilor cu tatăl, Ștefan
Lotcă.

De asemenea, a afirmat că, Lilia Guțu nu a participat la educarea copiilor, nu a
contribuit la întreținerea lor, s-a eschivat cu rea voință de la exercitarea obligațiilor
părintești. Lilia Guțu face abuz în consumul de alcool, ceea ce dăunează considerabil
unei creșteri sănătoase a copiilor care au nevoie de dragoste și îngrijire maternă. Or,
copiii sunt de o vârstă fragedă și pentru ei este important să crească într-o familie
sănătoasă și puternică, însă Lilia Guțu nu le poate oferi aceasta.

Reclamantul a declarat că, la 04 iulie 2018 Lilia Guțu și-a luat copiii și a
dispărut într-o direcție necunoscută, fapt ce l-a determinat să se adreseze organelor

poliției și asistenței sociale întru determinarea locului aflării lor.

Reclamantul a precizat că, dispune de condiții materiale suficiente, precum îndeletnicirile și regimul de muncă, condițiile de trai, pentru a le asigura copiilor un nivel de trai decent și adecvat, pentru sănătatea și dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală, educarea, învățătura și pregătirea profesională.

Prin hotărârea din 08 aprilie 2019 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Ștefan Lotcă împotriva Liliei Guțu, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Cimișlia cu privire la determinarea domiciliului copiilor minori.

Prin decizia din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Comrat s-a respins apelul declarat de Ștefan Lotcă, reprezentat de avocatul Vladislav Berezovschi și s-a menținut hotărârea din 08 aprilie 2019 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel citând prevederile art. 3 alin. (1), art.9 din Convenția internațională pentru drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, a reținut că la încredințarea copiilor minori, condiția esențială de care instanțele judecătorești au îndatorirea să se pronunțe, constă în interesul superior al copilului, interes ce urmează a fi stabilit prin examinarea tuturor criteriilor consacrate în acest domeniu.

Aceste criterii, stabilite de practica Curții Europene a Drepturilor Omului, dar și de legislația națională sunt vârsta copilului, posibilitățile părintelui de a-i asigura o bună dezvoltare fizică, intelectuală și morală, atașamentul față de copilul minor, precum și al minorului față de părinte, grija manifestată de părinți în timpul conviețuirii și după despărțirea lor în fapt, precum și altele asemenea.

Astfel, în cazul examinării litigiilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor în situația în care părinții locuiesc separat, urmează să se țină cont exclusiv de interesul superior al copilului.

La caz, instanța de apel a susținut poziția instanței de fond referitor la respingerea cererii de chemare în judecată, or, conform anchetei sociale din 29 iunie 2018, întocmită de către primăria com. Lipoveni, raionul Cimișlia, starea materială și locativă a lui Ștefan Lotcă nu este cu mult mai bună decât a Liliei Guțu. La ambele părți lipsesc aparate casnice necesare, precum și servicii comunale, cum ar fi frigider, mașină de spălat aragaz, apă și canalizare, gaz natural sau butelie de gaz, precum și alte obiecte.

Astfel, a punctat că instanța de fond corect a conchis că în interesele superioare ale copiilor, domiciliul acestora urmează a fi stabilit cu mama și corect a respins cererea de chemare în judecată depusă de Ștefan Lotcă. Or, schimbarea domiciliului copiilor minori XXXXX, nu este nicidecum în interesul suprem al acestora, întrucât aceștia de la o vârstă fragedă se află lângă mama, iar despărțirea de aceasta le-ar provoca noi suferințe, frustrări și tensiuni psihoemoționale.

La fel, instanța de apel a relevat că, la vârsta de 2, 3 și respectiv 4 ani, schimbarea mediului și ambianței copiilor nu este benefică, această schimbare urmând a fi efectuată doar în cazuri de necesitate extremă și doar când există riscuri pentru creșterea și dezvoltarea normală, ceea ce la caz nu s-a constatat, or, conform anchetei sociale de evaluare inițiată la 08 noiembrie 2018, Lilia Guțu locuiește într-o casă la sol mică cu o singură cameră împreună cu copiii săi, patologii familiale nu

s-au depistat, are venit lunar indemnizație pentru copil 540 de lei și ajutor social 2200 de lei.

La 22 februarie 2020, prin intermediul poștei (f.d.117), Ștefan Lotcă a declarat recurs împotriva deciziei din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Comrat, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel eronat aplicat prevederile art. 3 alin.(1) al Convenției internaționale pentru drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, conform căreia interesele superioare ale copilului au prioritate. Instanța de apel din start a reținut că copiii le va fi mai bine cu mama, însă datele obiective arată altă situație de fapt. Or, instanța de apel nu a apreciat faptul că pârâta face abuz de băuturi spirtoase, aspect constatat prin actele de examinare a condițiilor de trai, precum și informația de la Primărie. La fel, nu s-a luat în considerare că au fost semnalate cazuri de abandonare a copiilor de către pârâtă.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimaților conform scrisorii de însoțire datate cu 27 mai 2020 (f.d.121) și a fost recepționată la 29 mai 2020 și 30 mai 2020, conform avizelor de recepție (f.d.122-123).

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 10 decembrie 2019, iar Ștefan Lotcă a declarat recurs la 22 februarie 2020, prin intermediul poștei (f.d.117).

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale în adresa participanților la proces la 13 ianuarie 2020 (f.d.108) și a fost recepționată de către recurent la 17 ianuarie 2020, conform avizului de recepție (f.d.110). Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ștefan Lotcă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ștefan Lotcă nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Ștefan Lotcă.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ștefan Lotcă împotriva deciziei din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Comrat.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat